

Tjänsteställe: Socialförvaltningen

Socialnämnden

Handläggare: Klas Olofsson

Datum: 2009-01-14

Beteckning: 2009/0010 776

Er beteckning: SOU 2008:77

Yttrande över LSS-kommitténs slutbetänkande, SOU 2008:77, ”Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning”

Den av regeringen tillsatta LSS-kommittén lade 2008-08-29 fram sitt slutbetänkande, ”Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättningar” (SOU 2008:77). Socialnämnden i Marks kommun avger på eget initiativ härmed yttrande över betänkandet. I yttrandet föreslås vissa ändringar och tillägg som, enligt nämndens mening, behöver göras i den nya lagstiftningen, som föreslås träda i kraft 2010-01-01.

Förslag till ändringar och tillägg

1 kap 6 § LSS. ”Denna lag innebär ingen inskränkning i de rättigheter som den enskilde kan ha enligt någon annan lag”

Funktionsnedsättningar innebär inte enbart rättigheter enligt LSS. En person med funktionsnedsättningar kan ha rätt också till andra insatser, exempelvis enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) m fl lagar. Det måste tydliggöras i denna paragraf i den nya lagen enligt vilka andra lagstiftningar en person med funktionsnedsättning har rätt till insatser, samt vikten av samverkan mellan olika huvudmän som tillhandahåller insatser för personer med funktionsnedsättningar.

4 kap 1 § 2 p och 5 kap LSS ”Personlig assistent”

Enligt socialnämndens mening bör lagstiftningen vad gäller personlig assistans bli föremål för ytterligare överväganden. Anledningen är den rollkonflikt som kan uppstå beträffande ansvaret som anställd personlig assistent och ansvaret som förälder. Rollkonflikten kan ytterligare förstärkas om en förälder till ett vuxet barn, som också är anställd som personlig assistent, åtar sig uppgiften som god man för det vuxna barnet. I denna situation har föräldern således tre roller; förälder, personlig assistent samt god man, den senare med uppgiften att bevaka det vuxna barnets rätt, förvalta dess egendom och sörja för dess person.

En förälder som anställs som personlig assistent anställs enligt avtal för anhöriganställningar (PAN-avtalet). Det innebär att den anhöriganställda assistenten blir uppsagd om personens behov av personlig assistent minskar eller upphör helt och beslut om att insatsen skall upphöra fattas. Enligt socialnämndens mening kan det vara konfliktfyllt att på ett sakligt sätt bevaka en persons rätt samtidigt som arbetet hos denne är en viktig inkomstkälla, ibland familjens enda.

De olika rollerna är, enligt socialnämndens mening, ofta oförenliga och medför påtagliga svårigheter att dra gränser mellan anställning som personlig assistent, förordnande som god man och förälder med känslomässiga band till det vuxna barnet.

Vidare bör en person som är dömd för brott mot barn inte kunna anställas som personlig assistent, vare sig han är anhörig eller inte. Registerutdrag från Rikspolisstyrelsens belastningsregister bör därför kunna krävas även när det gäller anhöriganställningar.

4 kap 1 § 3 p LSS "personlig service med boendestöd"

Denna insats bör enligt nämndens mening vara statligt finansierad, liksom insatsen personlig assistans, då det i annat fall finns en påtaglig risk för övervältring av kostnader från försäkringskassan till kommunerna.

Kriterierna för såväl den nya 3.e punkten, "*personlig service med boendestöd*", som personlig assistent måste tydliggöras. Det finns annars en risk för att ett stort antal ärenden blir föremål för avgöranden i förvaltningsdomstol. Den nya lagstiftningen bör vara så tydlig att avgöranden i domstol blir undantag, inte regel.

4 kap 1 § 11 p LSS "Annan särskilt anpassad bostad"

Denna punkt bör utgå helt. Behov av anpassad bostad kan tillgodoses genom lag om bostadsanpassningsbidrag. Enligt uppgift pågår en översyn av denna lag.

12 kap LSS: "Tillsyn m m"

I 12 kap 1 § anges: "*Socialstyrelsen har den centrala tillsynen över verksamhet enligt denna lag. Styrelsen skall följa, stödja och utvärdera verksamheten samt informera om den och stimulera till vidareutveckling.*"

Socialnämndens uppfattning är att formuleringen i lagtexten behöver förtydligas så att det framgår att tillsyn skall avse inte bara kommunernas verksamhet, utan också försäkringskassans och landstingens uppgifter enligt lagen

4 kap 1 § 9 och 10 p LSS. "Boende i gruppboende och boende i bostad med särskild service för vuxna"

Enligt socialnämndens mening bör kostnadsansvaret för placering i enskilt boende i en annan kommun än den egna ej kunna vältras över på den kommun där det enskilda boendet är beläget. Detta sker idag genom att den enskilde folkbokför sig på det enskilda boendet och sedan ansöker om LSS-insats i form av t ex bostad med särskild service i boendekommunen. Detta är enligt en regeringsrättsdom i enlighet med nuvarande lagstiftning. Detta bör inte vara möjligt och behöver tydliggöras i en särskild paragraf i den nya lagen.

7 kap 2 § LSS "Avgift för person under 18 år"

"Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av denna lag, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet."

Ordalydelsen i paragrafen är helt enligt nu gällande lagstiftning och bör ändras så att den ålägger föräldrar underhållsskyldighet för barn upp till 21 års ålder vid skolgång. Sådan skyldighet föreligger enligt Föräldrabalken och bör vara tillämplig också för personer som är föremål för LSS-insatser. Med skolgång avses enligt Föräldrabalken studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning.

16 kap 2 § SoL "Det sammanhängande vårdansvaret"

Det sammanhängande vårdansvaret för barn som placeras i familjehem enligt SoL eller LVU i en annan kommun än den egna och som har funktionsnedsättning måste tydliggöras av lagstiftaren och bör anges i en särskild paragraf i LSS.

Med ovanstående förändringar tillstyrker Socialnämnden i Marks kommun förslaget till ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden antar upprättat förslag till yttrande.
2. Yttrandet översänds till regeringskansliet.

MARKS KOMMUN
Socialförvaltningen

Magnus Hultin
Socialchef

